

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P., Fél évre 2:60 P., Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.230.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félelvi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Gazdasági szemleút július 5-én.

Útirány: Póhalmi út, idb. Wagner Márton tanyája, túrkevei út, mezőturi út, Nagylapos uradalom és Endrődön át vissza Gyomára.

Irta: Örmándlaky (Waisbecker) Antal.

Egy idegen szakember, ki több ország mezőgazdaságát ismeri, feltűnik a föld fekete színén kívül annak jó megművelése. A táblák — igen kevés kivétellel — feltűnően gazmentesek. Kevés helyen látni tüskét, acatot, vadrep-cét és pipacsot. A föld jól van kihasználva, mert még a vízpartnak lejtőjén is láttam virágzó burgonyát és bolgár kertészetet. Kifogás alá esik azonban a gyümölcsfák sűrűsége és a gyönyörűen fejlődő tengeri sűrűsége. Feltűnő a lucernák arankamentessége és egyenletes beálltsága. Nagy kár, hogy a gazdák a vetőmag megválasztására igen kevés gondot fordítanak. Láttam 2—3 cm. hosszú kalászu búzákat, láttam 6—10 cm.-es kalászokat, igen kevés és silány minőségű maggal; láttam a Wagner tanyánál 12 cm.-es kalászokat 60—80 erős, fejlett maggal, mely búzában azonban körülbelül 3 százalék drótféregkárt találtam.

A látott búzák későn érő fajták, ma is soknak zöld a szára; ezeken valóságosan burjánzik a rozsdá, mely forgácsokra tépi a szárt és belepíti a kalászt.

Adja az Isten, hogy 3—4 napig ne legyen eső, ne legyen borult az ég és állandóan legyen szél. A szél és a nap a rozsdakárt megállítja: a szellő megakadályozza a lisztharmat keletkezését és azt, hogy a mag az utolsó pillanatban megszoruljon. Az eső, az erős harmat és egész napi borulás a rozsdát 2—3 nap alatt katasztrófális hatásúvá nevelné.

A búza

szalmája, mint említettem, még július 5-én is zöld, vagy zöldes és gyenge. Wagnerék „Bánkuti” búzájának a szalmája erős s ezért a rozsdá azzal nem bír, abban kevesebb kárt is tett.

A tengeri

amint láttam magas növésű, erős, széles levelekkel. Az ilyenek több

hely kell, mint a gyorsabban be-érő, kicsi növésű cinquantinonak (apró, sötét szemű olasz tengeri). Az itteni tengeri sűrűség az egy méternél nem sokkal magasabb tengeri fajtának felelne meg, de semmi esetre sem a magas növésűnek.

Ha 80—100 cm. volna a sorok köze, egy növény 2—3 jól fejlett csövet adna a szokásos egy cső helyett. Ennek a kapálása is sokkal olcsóbb volna, mert lóval lehetne kapálni és az olcsóbb sűrűbb kapálással a föld nedvességét is meglehetne tartani, tehát a termés szárazság esetén is biztosabb volna.

Egy lókapá körülbelül 100 pengőbe kerül s azt nem egy, hanem több kisgazda is használhatná. Ha egy hold föld kézikapálása 9 pengőbe kerül, akkor annak lókapálása csak 3 pengőbe kerül. Érdemes volna több szomszédnak összeállani és együtt vennének egy lókapát, amelyet közösen használnának.

Szárazság.

Ez egyik legfélelmetesebb ellensége lehet a gyomai gazdáknak. Hogyan védekezzünk a szárazság ellen:

1. *Ősszel és télen szánts; tavasszal a földet ne fordítsd meg, hanem porhanyítsd ludtálpas boronával (kultivátor, ára cca 120 P.)*

2. *Ne vess túl sűrűn sem gabonát, sem tengerit, mert nem tud megélni ugyanannyi téli nedvességből és esőből 1000 növény olyan nagy területen, melynek nedvessége csak 500 növény gyors és egészséges kifejlődésére elég. Már pedig a jól fejlett növény mindig több termést ad s a rozsdá, üszög s más betegségek is jobban áll ellent, mint a vízhiánytól nehezen fejlődő.*

Nem tud ott 10 gyermek jól fejlődni, ahol csak 5 gyermeknek való táplálék van.

3. *Ha olcsó víz áll rendelkezésre, öntözd a szántód.*

Albániában, ahol a szárazság 4—5 hónapig tart, árkokban vezetik a folyókból a vizet a föl-

dekre. Délolaszországban ártézi vízzel árasztják el a földeket. Az árkokba egy-egy helyen földet hánynak, hogy a víz megduzzadjon. Mikor az árok megtelt, egy kapavágással borozdát nyitnak s azon át ömlik a víz.

Ahol ezt nem lehetett megtenni, ott 2—3 lóerős motorral szívták fel a vizet a kútból, a vizesárok-ból a vázsontömlőn nyomták a kukoricás legmagasabb pontjára, honnan borozdákon áradt a víz a búzás vagy kukoricás minden részébe. Két napra rá megkapálták a tengerit, hogy a föld összeüledjen, ki ne száradjon és a termés biztos volt.

Egy-egy öntözésnél a föld 48 óra alatt 50 cm. mélységig is beázott. Itt Gyomán elég volna a búzának egy és a tengerinek két öntözés, még a legtartósabb szárazságban is. Kár, hogy a vízlevezető kanálisok oldalgátak nélkül vannak megépítve és nem lehet azokon duzzasztással a vizet felnyomni, hogy azok mentén a földek öntözhetőek volnának.

Lucerna.

Láttam, hogy a lucerna itt igen jól nő, csak nagyon kevés van belőle vetve. Meggondolandó volna pedig, hogy egy növény, melynek 2—4 méter mélyen megy le a gyökere, biztosabb termést ad, mint a búza vagy rét, melyeknél a gyökerek 10 centiméternél nem mennek le mélyebben.

A zöld lucerna sok tejet ad, a szénája sok erőt és húst. A belterjes sertésenyésztés lucerna nélkül el sem képzelhető. A lucerna széna mindig jól értékesíthető. Az arankamentes lucernamagot a búzának 5—10-szeres áráért veszik meg külföldre.

Magyarország nem tud annyi lucernamagot vagy nemesített paraszttúyókat termelni, hogy azt Franciaország meg ne venné.

Ha a lucerna elég nedvességet kap, egy évben négyszer is lehet kaszálni.

Figyelmeztetem gazdatársaimat, hogy a legtöbb és legjobb lucerna magot a második kaszálás adja, ha a lucerna már két vagy több éves.

A lucerna megtermékenyítését apró vaddarazsak rajzása segíti elő, ezek pedig akkor rajzanak legnagyobb számmal, mikor az első kaszálás után nő a lucerna virágzik.

A harmadik és negyedik kaszálásból nyert mag mennyiségre és minőségre is nagyon bizonytalan. A frissen vetett fiatal lucerna gyenge ahhoz, hogy jó magot neveljen.

Gyümölcsfák.

A gyümölcsfák koronáit ritkítani kell hogy azokon a nap és szél átjárhasson. Az ilyen fakorona többet és jobbat terem, mert a nap és levegő éri és ez a kártékony hernyókat és penészgombákat megöli, mielőtt azok a fát elkínózzák.

A legelőt én szilvafákkal védem a nap ellen. A 10—12 méterre ültetett fák egész nap változó helyre vetett árnyéka megvédi a gyepet a perzselő naptól.

A szilva értékesítése is könnyű:

- nyersen
- száritva
- lekvárként
- szeszként kifőzve.

Akácfa.

A gazdának mindég szüksége van kerékküllőre, kapanyélre és szerszámfára. Milyen jó télen a legalyazott fák rőzséje. Ezekre legalkalmasabb az Alföld akácfa, mely megnő a belsőség szélén, az utak szélén, az árokparton.

Tanácsos volna ezt az alföldi fát a látottnál nagyobb számban ültetni.

A tanyák udvarára körtét, cseresznyét és szilvafát ültetnek. A forró Alföldet az almaféle nem nagyon szereti.

A barack és cseresznyefákat tavasszal permetezni kell, hogy a levelek össze ne zsugorodjanak.

*

A július 5-iki délután 3—7 óráig perzselő napsütésében látottak hevenyészett papírravetése ez a beszámoló, mikor befejezésül Madarass Gyula és ifj. Wagner Márton úrakkal megköszönöm itt is, hogy Gyoma és Endrőd községek határából a látott részt megismertették velem.

A törvényhatóság kisgyűlése.

A békésmegyei törvényhatóság kisgyűlése kedden délelőtt tartotta júliusi ülését. A kisgyűlés elé 39 pontból álló tárgysorozat került, melynek nagy részét minden vita, illetve hozzászólás nélkül fogadták el.

Bennünket közelebbről érintő kiemelkedőbb pontjai Endrődnek a közs. pénztárnoki állásra, Gyomának a járdaépítésre és villanyhálózati kibővítésre vonatkozó határozatainak megvitatásai voltak.

Az endrői képviselőtestület határozatát a községi pénztárnoki állás ügyében alaki hiba miatt megsemmisítették.

Gyoma járdaépítésre vonatkozó határozatát, mivel annak csak reménybeni fedezete van, a közgyűlés nem hagyta jóvá. A villanyhálózat kibővítéséhez azonban hozzájárult.

Iparsó beszerzése.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara közli az érdekeltekkel, hogy minden iparos, kinek ipara üzéséhez iparsóra van szüksége, részeshülhet iparsókiutalásban, amennyiben iparigazolvánnyal, vagy bármely más hitelt érdemlő irattal (pl. az illetékes ipartestület) első alkalommal igazolja, hogy olyan ipart üz, mely a jövedéki szabályok szerint mérsékeltebb iparsó használatára jogosítja.

Magyar Alföld

címmel Oroszlány Gábor felelős szerkesztésében hetenként vasárnap és szerdán megjelenő független politikai lap indult meg Békéscsabán. negyedévi 2.50 pengő előfizeléssel. Az eddig megjelent számok úgy tartalommal, mint külső kiállításban méltóan állják be az eddig hiányzó megyei függetlenségi lap helyét.

Mutatványszámot a Magyar Alföld kiadóhivatala Békéscsaba küld a hozzá fordulóknak.

A gazdamoratórium az ipar és kereskedelem szempontjából.

A legutóbbi napok folyamán a közvélemény élénk érdeklődéssel tárgyalta Károlyi Gyula miniszterelnöknek az egységespárt értekezleten történt bejelentését, mely szerint a kormány olyan intézkedéseket készül tenni, hogy a gazdálkodókkal szemben október 31-ig sem zálogolást, sem végrehajtást foganatosítani nem lehet.

A tervezett rendelkezés ebben a formájában a legsúlyosabb módon érintené főleg a mezőgazdasági jellegű vidékek iparosait és kereskedőit, mert ezeknek tartozásaik egyik oldalán teljes összegükben fennállanak, másik oldalán pedig követeléseikhez nem tudnának hozzájutni. En-

nek az előálló lehetetlen helyzetnek az eliminálása érdekében már történtek is bizonyos tárgyalások az egyes kormánytényezőikkel.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara a maga részéről felterjesztéssel fordult a kereskedelemügyi miniszterhez, amelyben rámutatva a kereskedők és iparosok helyzetére, azt kérte, hogy a gazdamoratórium ne terjedjen ki a kereskedelmi jellegű árutartozásokra, vagy pedig amennyiben ez nem volna lehetséges, a moratórium által érintett kereskedők és iparosok más módon mentesíttessenek a moratóriumnak reájuk nézve végzetessé válható hatása alól.

Sziktalajjavítás.

A m. kir. földművelésügyi miniszter fennhatósága alatt álló Szarvasi M. Kir. Tessedik Sámuel Középiskola Gazdasági Tanintézet Csabai Kálmán igazgató közlésében megjelent 1931—32-ik tanévi értesítőjéből.

Tangazdaságunk 440 kat. hold mezőgazdasági művelés alatt álló területéből eredetileg — a gazdaság átvételekor — cca. 150 kat. hold volt szikes talaj. Az intézet szikes talaja a tiszántúli kötött, mészszegény, savanyú kénhatású agyagos sziktalajok csoportjába tartozik, amelyek meszezéssel vagy digózással kapcsolatos istállótrágyázással sikeresen és jövedelmezően megjavíthatók. Megjegyzendő, hogy intézetünk sziktalaja helyenként — foltonként — erősebben, másutt gyengébben szikes, a kimosás mérve szerint.

Szikes területünk megjavítása az intézeti igazgatóságnak egyrészt példaadás, másrészt a gazdaság jövedelmezőségének emelése céljából főtörekvése lévén, már harmadik éve teljes erővel folytattuk a megkezdett sziktalajjavítási munkát.

150 kat. hold sziktalajunkból 40 kath. hold az u. n. galambosi területen van, amelyet az 1930. évben teljesen átmeszeztünk, átlag 300 q (48 % CaCO₃ tartalmú) cukorgyári mészszipot vagy 150 q (96 % CaCO₃ tartalmú) mészkőport használva kat. holdanként. — Az elmúlt gazdasági évben azután a Galambos egyes lapo-

sabb és szikesebb részei foltonként ismételtén átmeszeztettek. Ezen átmeszezés 150 q tartalék mészkőporunkból történt. Az utánmeszezésen kívül erősen javult a Galambos azáltal is, hogy a sziktalaj speciális talajművelésben részesült, ami abban áll, hogy sokat lett keverve a talaj, de mindig csak sekélyen. E munkálatok hatására a Galamboson ma már cca 7—8 cm. vastag prima talajrétegünk van a megjavult helyeken és a vadszikes foltok is lényegesen javultak. A Galambosban a folyó gazdasági évben búzát, rozstól, ősziárpat, szegesbügönyt és lucernát vetettünk. Úgy a kalászosnövények, mint a lucerna fejlődése kifogástalan. Egyes vízállásos helyeken a vetések kisebb foltokban kipusztultak ugyan, azonban ennek főoka nem annyira a szikesedésben keresendő, hanem a tavasszal hirtelen beállott hóolvadás okozta, amelynek folytán a felgyülemlett vizet a talaj nem tudta beinni s a víz elvezetése elháríthatatlan akadályokba ütközött.

A galambosi szikjavítással kapcsolatban nyert tapasztalataink azt bizonyítják, hogy a legvadabb szikes (nem szódás!) terület is megjavítható a meszezési eljárással s azon bármely növényt sikeresen lehet termesztetni. Bizonyoságul szolgál erre a múlt őszi vetésű, igen szép fejlődésű, kényesebb természetű lucernának,

amely gyors és erőteljes fejlődésével messze túlhaladta a közepes minőségű, nem szikes szarvasi talajokon termelt lucernákat. Ugyanezt mondhatjuk a búza, ősziárpa és különösen a rozsvetésünkről.

A galambosi-tábla szélén a két év előtt kiültetett akáccsemeték s a múlt év őszi kiültetett eperfacsemeték fejlődése igen szép. Azt tapasztaltuk, hogy a javított sziken sikeresen lehet fát nevelni. Különösen áll ez az akácra, amely a javított sziken sikeresen termelhető. Az ültetésre használt csemeték közül azonban csak az 1—2 éves akáccsemeték eredtek meg teljes számban, míg a nagy, 3—5 éves csemeték megeredése — öntözés nélkül bizonytalan.

A kis, 1—2 éves csemeték elültetése után a jól megporhanyított földet szalmával beárnyékoltuk s a ráterített szalmát a szélhatás ellen röggökkel lesúlyoztuk. Ezzel az eljárással a múlt nyári nagy szárazságban öntözés nélkül úgyszólván minden akáccsemeténk megeredt, jól áttelelt s ez évben is szépen növekszik.

A Galambos sziktalajjavítási munkálatait befejezve, a folyó gazdasági évben áttértünk a külső, bikazugi gazdaság meszezésére is. A Bikazug nem kimondottan szikes jellegű, hanem mészszegény, a sziktalaj tulajdonságait kisebb-nagyobb mértékben mutató savanyú talaj, ahol a meszezéssel egyrészt a savanyúságot csökkenttük, másrészt javítottuk a talaj rossz fizikai tulajdonságait is.

A bikazugi szikjavításra a múlt gazdasági évben 5 tonnás teherautónkkal 50 vasuti kocsi, a folyó gazdasági évben 25 vasuti kocsi (15 tonnás) mészkőport szállítottunk ki. Ebből a múlt évben az I. forgó 6. és 7. tábláját, összesen 36 kat. h. földet, a folyó gazdasági évben az I. forgó 5. tábláját és a gyeptörési tábla szikes foltjait, összesen 24 kat. hold földet meszeztünk meg. Kat. holdanként átlag 150—200 q. (a szikesebb részeken 250-ig) mészkőport használtunk fel. Ezen felül a folyó gazdasági évben a múlt évben meszeztetett táblákon még maradt szikes foltokat meszeztük felül.

A táblák meszezését a következőképpen végeztük: A gabonatarlót aratás után azonnal sekélyen feltárcsáztuk, majd kat. holdanként 200 q. érett istállótrágyával megtrágyáztuk s ezt középnyelven leszántottuk. Ezután mészkőport hordtunk ki a táblára s a szikesedés mérve szerint a fenti mennyiségben lapáttal szétteregettük s a már alászántott trágyával tárcsásborona segítségével alaposan összekevertük.

A meszezés itt is, mint a Galambosban, igen szépen mutatja hatását. A talaj felső 15 cm.-es

rége lazább, vízáteresztő képessége fokozódott, könnyebben művelhető.

Az erősebben szikes foltokon, ahol a felhasznált mészmennyiség kevésnek bizonyult, a nyár folyamán a fenti módon a tartaléknak meghagyott 9 vasuti kocsi mészkőporból újabb meszeztést csinálunk mindaddig, míg a javulás teljes nem lesz.

A javított táblákon az 1. forgó 5. és 6. tábláján jelenleg zabosbüköny és takarmánytök, az 1. forgó 7-es táblán öszibúza van. Mindhárom növény szép fejlődést mutat

A mésszel való szikjavítás egyik legfontosabb, egyben legnehezebb munkája a helyes talajművelés. A talajjavítás kezdetén az első 3-4 évben csak a legfelső 15 cm-es réteget szabad felszántanunk, mivel a mélyebb műveléssel az alsó rétegből felhozott föld a javítást teljesen megsemmisítené. Ezt a munkát azonban nagyon megnehezíti a szikes talaj egyenlőtlen átnedvesedése, az egyik folton kökeményre szárad, míg a másik folton még sár van. Az ilyen talajban az eke járása sem egyenlő mélységű s a talaj egyenlő mély megművelését szinte lehetetlenné teszi. A szántás ezen nagy hibájának kiküszöbölése céljából az intézet igazgatósága egy amerikai Disk-Tiller tárcsát szerzett, amely az egyenlő mély megmunkálást biztosítja. Igen ügyesen oldotta meg ezzel a tárcsával az egyenlő mélységű, gyors és tökéletes talajművelés kérdését. Lényegében egy nagyobb tárcsásborona ez, melynek nagyobb tényezői mind egyfelé fordítják át a földet, tökéletesebben porhanyít sa művelés mélysége 15-20 cm. mélységre pontosan szabályozható. Ezzel tarlóhántást, vető- és középmély szántást lehet végezni. Ennek a talajművelő eszköznek az is a megbecsülhetetlen előnye, hogy ugyanoly vonóerővel, amivel egy 5-ös ekét húzatunk, 2 m. széles sávban egyenletes mélységig a talajt porhanyóan megmunkálja és a földet jól keveri. Így a gyors talajmunka mellett a lehető leg-tökéletesebb talajelőkészítést végezhetjük anélkül, hogy a mélyebben fekvő szikes talajból bármi is felszínre kerüljön.

Mennyi tisztviselője és nyugdíjasa van Magyarországnak?

A fizetési osztályokba sorozott tisztviselők létszáma 12.941, a bírák létszáma 1856, a rangosztályokba sorozott tanerők létszáma 1208, a fizetési fokozatba sorozott tanerőké 7988. Van 18 rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, egy

főpolgármester, 29 főispán, 1781 honvédségi tiszt, 509 vámőrségi tiszt, 9 testőrőrszt, 862 állami rendőrségi tisztviselő, 175 pénzügyőrségi tisztviselő, 715 gyakornok, 1680 kezelő, 2036 díjnok. Az alisztek és szolgák létszáma 10.295. Egyéb alkalmazottak létszáma 5063. Az őrszemélyzet létszáma a csendőrségnél 11.112, a folyamőrségnél 1524, a vámőrségnél

3159, a testőrségnél 115, a koronaőrségnél 23, a képviselőházi őrségnél 29, az állami rendőrségnél 7766, a pénzügyőrségnél 2660. Az állami üzemek alkalmazottaival együtt összesen 120.295-en állnak az állam szolgálatában. A nyugdíjasok létszáma az állami közigazgatásban 57.482, az állami üzemeknél 57.320. Összesen: 114.812.

A „Manitoba“-búza keletkezésének története.

Huszár Jenő magkereskedő, aki 50 éves jubileumát üli, írja a Pesti Hírlap egyik számában: Amikor 1882-ben a magkereskedői pályára léptem, a most világhírű kanadai „Manitoba“ buza még nem létezett. Akkor a kanadaiak a Red Fife elnevezésű ősbuzájukat vetették, mely azonban igen silány minőségű volt.

A kanadaiak állandóan kísérleteztek, hogy keresztezés útján olyan tavaszi buzát nyerjenek, mely egyrészt bírja az ottani szárazságot, továbbá az előforduló faggyal szemben ne legyen érzékeny, azonkívül meg legyen mindazon jeles tulajdonsága, mely a világhírű magyar tiszavidéki őszi buzában feltalálható volt.

Hosszú kísérletezés után, több száz tavaszi buzafajtával történt keresztezés eredménye sem elégitette ki a kanadaiakat. Még legjobban bevált a Ladoga-tó vidékén termő orosz buzával folytatott kísérletezés, azonban ezt sem találták megfelelőnek, mert birta ugyan a szárazságot és nem volt érzékeny a fagyok iránt, azonban a minősége meg sem közelítette a mi tiszavidéki buzánkat.

Vége 1902-ben sikerült

nekik az indiai „Kalkutta“ és az előbb említett Red Fife keresztezéséből egy tökéletes minőségű buzát nyerniük, mely azután „Manitoba“ elnevezés alatt világhírre tett szert.

A kanadaiak kísérleti idejében az Egyesült-Államok is próbálkoztak buzájuk javításával és 1885-ben, az országos kiállítás alkalmával ideküldött amerikai szakembereik kerestek oly kiváló minőségű, fajtisza tiszavidéki buzát, mely legalább hektoliterenként 83 kg. súlyu legyen.

Ekkor, július hó közepén, az akkori Wodiáner-féle gyomai uradalomnál találtam 100 százalékos tisztaságú buzát, melynek hektoliterje 85.50 kg-t nyomott és 300 métermázsá belőle már augusztus hó derekán Washingtonba érkezett.

Ez a buza akkor vetőmag céljából szétosztásra került az északamerikai farmerek között. Az amerikaiak akkor 2 forint 50 krajcárral fizettek magasabb árat métermázsánként, a legmagasabb napi árnál.

Érdekes volna kiszámítani, hogy ez a kis felár gazdasági szempontból milyen értéktöbbletet jelent mai értékében az Amerikai Egyesült-Államoknak.

Békéscsabán az élőborjú ára 30 fillérre zuhant le.

A tanítószág tiltakozik a fizetések és nyugdíjak csökkenése ellen.

Október 26-ig szünetel tart a képviselőház.

Baranyában ismét olasz sáskák pusztítanak.

Visszhang.

A térkép minden pontján tapasztalható általános gazdasági válság a közép-európai hatalmakat újabb lépésre késztette, melynek visszhangja még a lépések megtétele előtt, már füleinket csiklandozta.

Anglia, Franciaország, Olaszország és Németország, egy néhány kisebb állam bekapcsolásával többek között Magyarországgal, nagy értekezletet tartanak Lausanneban. Ezen a konferencián az általános hadisarc, majd pedig a dunai országok támogatásáról tárgyalnak.

Ezt szükségessé tette a Flower javaslat alapján Németországnak adott egyévi moratórium lejáta, mely szerint Németországot felmentették az alól, hogy a győzteseknek hadisarcot, szebb néven jóvátételt fizessen, viszont a győzteseknek sem kellett Amerikával szemben fennálló háborús adóságukat törleszteniük. Ez a halasztás annak idején azért születet, mert Németország összeomlás előtt állott, nem vásárolt Amerikában és az amerikaiak úgy vélték, hogy egy év alatt rendezheti magát, ismét fog vásárolni és akkor Amerika gazdasági helyzete is felendül.

Már ennél az egy évi halasztásnál is nehézségeket csinált Franciaország. Nem is adtak teljes halasztást, a hadisarc évi részletének egy részét kötelezvényekben meg kellett fizetni. Ezek a kötelezvények tíz év múlva járnak le.

Az egy évi haladék semmit sem használt. A világ helyzete tovább romlott. Németország már-már a destrukció karmai közzé került, mint egy teljes zür-zavarban.

Most kell határozni, hogy mi legyen tovább? Anglia azt akarja, hogy minden hadisarc fizetés szűnjék meg. Miért? Jóságosságból? Nem, rideg anyagi érdek-

ból. Anglia ugyanis kevesebbet kap Németországtól, mint amennyit fizet Amerikának. Ha tehát engedni Németország tartozását és Amerika elengedi neki követelését — jó üzletet csinált.

Franciaország helyzete fordított. Ő akkor jár jól, ha a hadisarcot fönn tartják, mert kevesebbet fizet Amerikának, mint amennyit kap Németországtól.

Olaszország a háttérben leleskedik. Az a célja, hogy összevesztse az államokat és ebből valamiféle haszna legyen.

Amerika nagyszerű meglepetést tartogat.

Azt mondja: ti engedjétek a hadisarcból amennyit akartok. Semmi közöm hozzá. De én nem engedek követelésemből — csak ha leszereltek. Ha megszüntették a háborus veszedelmet.

Mi vezeti ebben Amerikát? Egyszerűen az, hogy Európában 1—2 év alatt biztos a háború. Európa pedig sem a régi tartozását nem fizeti, sem új árut nem vásárol. Nem a békeszeretet, hanem az üzleti érdek vezeti tehát Amerikát.

Európa hatalmasai pedig nem szerelnék le. Nem engedik a diplomaták, a tábornokok — és az ágyúgyárosok.

Igy aztán biztos a Lausannei értekezlet első részének kimenetele és második befejezése... Nem törlik majd a jóvátételnek nevezett hadisarcot, legföljebb további halasztást adnak. A dunai államok megsegítése is kátyuba jut és a magyar nemzet egy újabb koloncot kap a nyakába a Lausannei kiruccanásból eredőleg.

Igy aztán szép lassan tovább züllik minden, nagyobb lesz a nyomor és a politikai zürzavar, mert a kapitalizmus csődöt mondott és a gazdasági rendszer nem tudja összeabroncsolni a széteső világűrt.

Ez a visszhang füleinket

csiklandozza, de végeredményben kibontakozik belőle a felkiáltás — Uj termelési rendnek, a Nemzeti és igaz Krisztusi szocializmusnak kell elkövetkeznie.

ÖRMÉNY.

Arany kalász...

Óh! — mily jó volna, ha e sok arany kalász, Mit anyánk kebléről lefejt édes kaszánk, Éltető gyöngyét mi hoznánk csak egy harmadában hozzánk!...

Óh! — mily jó volna, ha a sok arany kalászt, Mit Isten jobb kézzel hintett, — nekünk áldást... Milliom zsarnokság átka Ajkunktól el nem ragadna!...

Az anyaföld keblén bár nyögve vág rendet Kaszánk, meg-megbontja a hajnali csendet, Süvít a gép, prüszköl a mén. — Arany kalász, szárad sem miénk!

S' ha ernyedt kezünkől majd kidől a kasza, A tél zordon képe zavar újból haza, Lelkünk mélyén szenvedés ég, Ajkunk felsír: — Te Ég! — Te Ég! Óh felséges Ég!

Örmény.

M. kir. Tessedik Sámuel
Középfoku Gazdasági Tanítézet
Szarvas.

Igen tisztelt Szerkesztő úr!
Bocsásson meg, hogy soraira csak most válaszolok, de a lezajlott képesítő vizsgák a tanévzárással járó teendőim válaszadásban akadályoztak. Sorait átadtam egyik szaktanárnak megválaszolás végett, ki azonban félre tette, később elment szabadságra s így engedje meg, hogy magam intézzem el az ügyet.

A szerencsen poloska kérdése foglalkoztatja a gazdákat úgy látszik Gyomán is. Sajnos ez évben nálunk is mutatkozott több féle búzapoloska, úgy találtam azonban, hogy itt számottevő kárt nem tett, vizsgálódásaim alatt sok hesszeni légy álcát és kárt, továbbá fritt légy kárt találtam. Hesszeni légy apró barna álcái a silány fejlődésű búza tövek alsó bütyök alatti részében feltalálhatók, a fritt légy kártétele a kalászok felső elszáradt részén voltak láthatók. A búzapoloska kártétele ezen utóbbihoz hasonlít, éppen ezért az ottani gazdák az ilyen tönkretett kalászokon észlelt károsodást teljes egészében a poloskának tulajdonítják.

A hesszeni legyek ellen korai egy gépalja csalogató vetéssel, amit rendszeren vetés előtt leszántunk, továbbá a fritt légyhez hasonlóan a tarlók azonnali leszántásával kell védekezni. A búza poloska ellen még nincs hatható

védekezési eljárás. bár tudtommal Jablonovszky rovarfajta állomás igazgatója és az ő kiváló munkatársai elismerésre méltó buzgalommal láttak ezen veszedelmes kártevő kipusztítása lehetőségének kikutatásához. Az ő kutatásuk szerint ezen féreg a gyomos, bozótos elhanyagolt helyeken huzódik meg, ott telet, tehát ezen menhelyek kiirtása egyik módja a védekezésnek. — Szédést is ajánlják, no de ez azt hiszem illuzórikus valami lehet, míg valami gépezetet ki nem eszelnek, mint a lucerna bőde és álcája össze szédésére. Ilyen egyszerű és igen sikeres gépek már széltében-hosszában dolgoznak.

Drót féreg a rosszul művelt, gazos kalászoson többször egymásután termő talajokon érezteti kártételét. Ha kalászos után tengerit vetünk, igen sokszor a tengeriben is fellép. Legjobb védekezés a tarló törés, őszi mély szántás és a helyes vetés forgó betartása, még pedig: kapás trágyázva, tavaszi kalászos, utána egyéves takarmány növény és ősibúza.

Igen örülnék, ha Szerkesztő ur személyesen a nyár folyamán felkeresne, meg mutogatná az intézetünket, a tangazdaságunkat, egyben személyesen találkozhatnék a gazdák egyik lelkes jó emberével. Bármikor szívesen állok szolgálatára, vagyok

teljes tisztelettel:
CSABAI KÁLMÁN
igazgató.

HIREK

Előfizetőinkhez!

Felkérjük azokat az előfizetőinket, kiknek előfizetése július 1-én lejárt, hogy előfizetésüket megújítani szíveskedjenek.

Tisztelettel
a GYOMAI UJSÁG
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Istentisztelet Endrődön. F. évi július hó 10-én, vasárnap délelőtti fél tizenegy órakor Endrődön a gyomavégyi közösségi ovodában, a szokott helyen református istentisztelet lesz. Az istentiszteletre a gyülekezés vasárnap délelőtti tíz órakor kezdődik. Az istentiszteleten imádkozik és prédikációt tart Répás Pál elnök lelkész.

Fáry István főfelügyelő. A m. kir. kereskedelmi miniszter előterjesztésére Fáry István iparfelügyelőnek az ipari főfelügyelői címet és jelleget adományozta a kormányzó. Fáry István kitüntetését, örömmel vették tudomásul mindazok akik őt ismerik és vele érintkeztek. A kitüntetéshez mi is gratulálunk.

Halálozás. Özv. heőpapi Pikó Béláné szül. papi Papy Etelka június 5-én 83 éves korában hosszas szenvedés után elhalt. 16 év óta élte özvegyességét s gyászolta férjét id. Pikó Béla földbirtokost a markáns és impozáns megjelenésű függetlenségi érzelmű tetőtől talpig lelkes magyart, ki a külsőségekben is kifejezést adott érzelmeinek, állandóan zsinóros magyar állilában járt s minden függetlenségi megmozdulásban elől járt mint zászlóvivő. Temegetése csütörtökön délután ment végbe nagy részvét mellett. Halálát a Pikó, Házy, Cs. Szabó és Jánossy családok gyászolják.

Versenyárgyalási hirdetmény. A gyulai államépítészeti hivatal versenyárgyalást hirdet a tólkomlós—battonyai vic. közúton ujonnan létesítendő 5.0 m. nyílású vashelton fel szerkezetű lemezhid és a vele kapcsolatos utépitési földmunkálatoknak vállalati úton való kiadására. Az ajánlatokat július 23-án d. e. 10 óráig kell beadni.

MOLNÁR GYULA ezuton is tisztelettel kéri a gyomai közönség szives pártfogását előadására, melyet július 10-én, vasárnap este fél 9 órai kezdettel tart az Erzsébet-ligeti pavillon termében. Szinre kerül: PESTA PISTA, zenés vígjáték 3 felvonásban. Helyárak: 1.20, 70 és 40 fillér.

Erdélyben veszedelmesen pusztít a kolumbácsi légy.

Felvétel a Diákok Házába. A Diákok Háza egyetemi és főiskolai internátusba a felvételi kérvényeket július 20-ig kell beadni. Az internátus 100 diáknak tud barátságos otthont nyújtani minimális bérért. Az egy, két, három és négyzetmélyes szobák mellett fürdőszobák, tanuló, társalgó, tornaterem stb. állnak a lakók rendelkezésére. Komoly és bensőséges internátusi élet. Részletes tájékoztatót szívesen küld a vezetőség, Budapest, VII. Hársfa-u. 59 (b.)

„Az Ipartestület tagjainak figyelmébe. Felhívjuk az összes iparosok figyelmét a f. évi szeptember hó 1—18-a közt Budapesten megrendezendő országos aranykoszorus mester-versenyre és kézműipari tárlatra, mely vásárral kapcsolatos s amelyen minden iparos részvehet, aki ebbeli szándékát július 4-ig az Ipartestület irodájában vagy írásban Fischer Imre könyvkötőmesternél Békéscsabára bejelenti, ki mindenkor bővebb felvilágosítással szolgál.“

Meghülésnél, náthaláz-nál, mandulalobnál, torokgyulladásnál valamint idegfájdalmaknál és szédülésnél naponta fél pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvíz rendszeres gyomor- és bélműködési biztosít. Egyetemi orvos-tanárok véleménye szerint a **Ferenc József** víz hatása gyors, kellemes és megbízható. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Száz szép asszony egy sorban. Száz szép asszony egy sorban. Száz híres pesti szép asszony legutóbb elhatározta, hogy ezennel maga fogja készíteni minden toalettiét, mert nem akarja pénzét Párizsba vinni. Megbeszélék, hogy új toalettiük rajzát a Párizsi Divaltól veszik. A toalettek elkészültek és nagy fellünlést keltettek a körzón. A Párizsi Divaltól a legnépszerűbb magyar divaltól. Egy száma 60 fillér. Kiadóhivatal: Budapest, VII., Dohány u. 12.

A Néptanítók Lapja új kiadóhivatala. A vallás- és közoktatásügyi minisztérium kebelbeli sajtóorgánuma, a hatvanötödik évfolyamban megjelenő Néptanítók Lapja, nyomdai és kiadóhivatali teendőinek ellátásával a vallás- és közoktatásügyi miniszter július hó 1-től a Franklin-Társulatot bízza meg. A Néptanítók Lapja kiadóhivatalának új címe: Budapest, IV., Egyetem-utca 4., Franklin-Társulat. A lap adminisztrációjával kapcsolatban mindennemű levelezés ide intézendő.

Zarándoklat Máriazellbe. A Bihornok Hercegségének 903/932 számú engedélyvel augusztus hó 3-án országos zarándoklat indul Máriazellbe, a missziós kiállítás megtekintésére. Visszaérkezés augusztus 10-én. Valuta és utlevél megszerzéséről a vezetőség gondoskodik. Lelkivezető: Gampel Béla majsajakabszállási lélekész. Visszajövet egy napi tartózkodás Bécsben. A zarándoklat külön gyorsvonattal utazik, csatlakozni lehet: Komárom, Győr és Hegyeshalom állomásokon. Részvételi díj II. osztályon 54 pengő, III. osztályon 41 pengő. Szabad- és kedvezményes jegyek érvényesek. Érdeklődni lehet a zarándoklat központi irodájában: Borsy István technikai vezetőnél, Budapest, IX., Üllői-ut 115/a. — aki válaszbélyeg beküldése ellenében részletes programot készséggel küld.

Az ipar, a mezőgazdaság és a harcászati semmilyen vonatkozásban sem tudja a lovat nélkülözni.

Meghalt Manuel Portugália volt királya.

Párizsba 800 loval exportálunk.

Délamerikában működnek a tűzhányóhegyek.

Felvétel a Békésmegyei Márta Diákotthonban. Az Almády Géza udvari tanácsos által alapított és fenntartott Márta Mater Diákotthonban megüresedett helyekre, az 1932/33 tanévre szülői felvételi kérvények augusztus 31-ig beadhatók. Pályázhatnak oly szegénysorsu, példás viseletű és jóelömenetű egyetemi és főiskolai hallgatók, kik tanulmányaikat Budapesten végzik. A szobák 2-6 személyesek. A város közepén, az egyetemekhez közel fekvő szép keretes Otthonban, hol külön tanuló, társalgó és fogadó szoba, fürdő, zuhanyozó, fűtés és gázrezsó használat szolgálják a hallgatók kényelmét, a **benlakás díjtalan.** Bővebb felvilágosítást készséggel nyújt póstán is (válaszbélyeg mellékelendő!) az Otthon háznagya, Budapest IX. Liliom u. 13.

A leghíresebb detektív hagyatéka. Nemrégiben Newyorkban meghalt Cox Brady a leghíresebb amerikai magán-detektív, aki rengeteg bonyolult bűnügyet oldott meg és nagy vagyont gyűjtött. Brady magyar származású volt és fiatal korában Budapesten színészkedett. Nagy vagyonát fia örökölte és öneki jutott a hatalmas könyvtár is, amelyben több ezer magyar könyv van. Ezeket Brady mind Tolnai Világlapjától kapta ajándékba, mert az elhunyt híres detektív harminc éven át előfizetője volt a népszerű magyar képeslapnak.

Az autóba fektetett tőke, valamint a kocsik üzemeltetése oly magas, hogy feltétlenül szükséges erre vonatkozó feljegyzéseket vezetni. Ezt a célt kitűnően szolgálja az „Autó évkönyv”, mely kiadóhivatalunkban kapható és ott meg is tekinthető. Ára 3.50 pengő. Utánvétellel 40 fillérrel drágább.

Békésvármegye Törvényhatósági Bizottsága f. évi július hó 14-én rendkívüli közgyűlést tart.

Megrendelésgyűjtés házi ipari cikkekre. A kereskedelmi és iparkamarák panaszlárgyává fellétek a kereskedelemügyi minisztérium előtt, hogy egyes budapesti kereskedők lévesen hatósági bizonyítványt nyertek arra, hogy ők a háziiparosokhoz hasonlóan az ország bármely részén készítményeikkel a fogyasztó közönséget közvetlenül felkereshessék. A kereskedelemügyi minisztérium most kiadott rendelkezésével megállapította, hogy nem élvezhet ily megrendelésgyűjtési szabadságot valamely más városbeli kereskedő az esetben sem, ha háziiparosok által előállított készítményeket hoz forgalomba, mert a megrendelésgyűjtés szabályozásáról szóló törvény alól csak is maguk a háziiparosok vannak kivéve; míg ily jogot az egyes kereskedők nem élvezhetnek, mert az különösen a vidéki kereskedelem jogos érdekeit sértené.

Külföldi tanulmányutak. A MEFHOSZ Utazási Irodája július 17-én indítja harmadik rendkívül kedvezményes párisi kétételes tanulmányutját. A későbbi párisi tanulmányutak a nyár folyamán kéthetenként indulnak. A MEFHOSZ Utazási Iroda ezenkívül még több itálrai és ausztriai autocar utat, azonkívül dalmáciai és konstaninápolyi utakat is rendez. Érdeklődőknek prospektust díjmentesen küldünk. Jelentkezni lehet levélben is Ferenc körút 38. fsz. 2 alatt az Utazási Irodában. (Hivatalos órák d. u. 4—6-ig, telefon 872—74).

A levéltetű, a vértetű és a gyümölcsösök legfontosabb ellensége a kaliforniai paizstetű elleni védekezést ismerető utmutatót most adta ki a Földmivélsügyi Minisztérium. Minden gyümölcsstermesztőnek fontos érdeke, hogy e kártevők és különösen a kaliforniai paizstetű elleni védekezést megismerje, mert ez a paizstetű végpusztulással fenyegeti a magyar gyümölcsstermesztést. A védekezési utmutatót a Földmivélsügyi Minisztérium Növényvédelmi és Növényforgalmi Irodája (Budapest, V. Földmivélsügyi Minisztérium) válaszbélyeg beküldése ellenében mindenkinek díjtalanul megküldi s ezenkívül készséggel szolgál bármily gyakorlati növényvédelmi, vagy kertészeti kérdésben szaktanácsal is.

Tízezer mázsa tifuszos jeget koboztak el Debrecenben. A debreceni polgármester az ottani tisztifőorvos jelentése alapján megvizsgálta a város valamennyi jégvermét, mert gyanu merült fel arra, hogy több jégveremben tifuszbaktériumos pocsolya jeget raktároztak fel. A megjelölt vizsgálat után meg is állapították, hogy az elvermelt jég tifuszbaktériumokat tartalmaz. A zár alá vett jégvermekből tízezer métermázsa mennyiségű tifuszos pocsolyajeget koboztak el, amelynek a megsemmisítését rendelte el a polgármester.

Békés községben 30 százalékos aszálykár van.

Korossy György főispán ötezer pengőt juttatott a békési árvízkarosultaknak.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok, jóismerősök, akik szeretett feleségem, édes anyánk és nagyanyánk

WAGNER MIHÁLYNÉ

szüli. **Nun Mária**

temetésén részvételükkel és megjelenésükkel nagy fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton fogadják köszönetünket

Wagner Mihály és családja.

PUBLIKACIÓ.
Jég állandóan kapható a ligeti pavillonban.

Cserépkályhák, kandallók átraktását, javítását felelősséggel olcsón eszközölöm. Új kályhák raktáron. Váci kályhamester **Békéscsaba**, I. kerület Bánát utca 1 sz.

A gyomai Hangya Szövetkezet értesíti tagjait, hogy 1931 évi rendszeres közgyűlését a Hangya helyiségében 1932 július hó 10-én délelőtt 11 órakor tartja meg, melyre a tagokat ezúton is tisztelettel meghívja az Igazgatóság. Azon tagok, kik üzletrészeiket beakarják váltani okvetlenül jelenjenek meg. A gyűlésen Szójka titkár ur is jelen lesz. A zárszámadás a Hangya irodájában közszemlére van kitéve és bárki által megtekinthető. Mindazon Hangya Vevők, kik vásárlási könyvvel rendelkeznek, vásárlási visszatérítés miatt a könyvecskéket minél előbb szolgáltatassák be a Hangya üzletébe.

Mindenféle gabonát legmagasabb napi áron vesz Iványi Aladár és István vasutnál lévő magtárnál.

Egy ebédíjasztal hat székkel eladó. Megtekinthető Kner Imréné, Gyoma, III. Kossuth Lajos u. 16.

Üzlethelyiség berendezéssel, kéziratokkal és pincével a Horthy Miklós uton 1060 szám alatt kedvező feltételek mellett kiadó. Bővebbet Schuszték Sándor tanítónál.

Id. Wagner Mártonnál a Hangyával szemben morzsolt tengeri eladó.

Egy kisebb jégszekrény eladó. Ért. lehet a Szerkesztőségben.

Egy padozott két szobás lakás, előszoba, konyha, speiz és verandával augusztus 1-től a Tompa és Bocskay utca sarkán kiadó.

Hétfőtől kezdve a legjobb esenc olcsóbb lesz. Kapható a Hangyában és a Fogyasztási Szövetkezetben.

Eladó vagy kiadó aug. 1-re nagy 2 kirakatos üzlethelyiség, lakással is és egyéb mellék helyiségekkel Endrőd legforgalmasabb utvonalaán. Értekezni lehet Bary Pál üvegesnél Endrődön. Ugyanott eladó 2 lámpás nagy hangerejű külföld-vevő rádió készülék.

Megnyilt a gyomai strandfürdő.

Bérletjegyek a pénztárnál válthatók.

A rádióstudió titkai. A rádióstudióról, a szereplőkről és előadásokról rendkívül érdekes cikkekben és képekben számol be a Délibáb legújabb száma, amely gazdag tartalommal jelent meg. Színházi riportokat, filmpletykákat, folytatásos regényt, egyfelvonásos szindarabot és novellát közöl még a népszerű színházi és rádió képeslap. A Délibáb egy száma 26 fillér.

HAJDÚ BÉLA

Kistemplom u. 1329 számú

háza
eladó.

Felhívás.

Az aratási, behordási és cséplési munkálatok zavartalan biztosítása, a terményeknek tűzvesztől való megóvása, valamint a cséplési szemvesztesség korlátozása iránt a gyomai járás területére nézve az alábbi intézkedéseket teszem:

I. Aratás: A vasutmenti birtokokok, bértek, a termények learatását a pályamenti részen kezdjék meg. A learatott terményeket pedig a sinektől legalább 100 méter távolságra helyezték el. Ahol a termés a tűztávlaton kívül nem helyezhető el, az onnan a legrövidebb idő alatt elhordandó. Aratás után a tarlót a vasutmentén legalább 100 méter szélességben tisztítsák el. Az első kereszt-sortól 5—10 méter távolságban, a vasut felől legfeljebb 3 méter szélességű védőszántást végezzenek.

II. Behordás: Tanyán, lakó és gazdasági épületektől az asztag és kazal 20, illetőleg legalább 10 méter, vasuti vonaltól pedig 100 méter távolságban helyezendő el. Az egyes asztagok, (kazlak, boglyák) között legalább 4 méter széles ut hagyandó.

A belsősegekre való behordás feltételei tekintetében a 44.200—1924. B. M. sz. rend. 1. §-ában foglaltak, a közönszérűre vonatkozólag pedig a hivatkozott rendelet 5, 6, 7, 9, 12 és 14 §-ában foglalt rendelkezések az irányadók. Szerűn az asztagok hosszúsága 20 méter, szélessége 8 méter, magassága pedig legalább 6 méter lehet.

Minden gazda a termény behordása alatti időben az asztag mellett hordóban megfelelő mennyiségű vizet és csákyát helyezzen el. Kivánatos továbbá gondoskodni arról is, hogy az asztagok mellett nagyobb mennyiségű porhanyított föld legyen. A szükséges ásók, lapátok és ponyva pedig könnyen hozzáférhető helyen nyerjenek elhelyezést. Szerűskertekben, szerűkőn a dohányzás tilos. Figyelni kell arra is, hogy idegenek, főként serdületlen gyermekek a közelben ne tartózkodjanak.

Igen fontosnak tartom a gazdaközönség figyelmét felhívni arra, hogy ter-

ményüket már a behordás előtt tűzvesztély esetére feltétlenül biztosítsák, ennek elmulasztása ugyanis tűzveszt esetén elsősorban magának a gazdának okoz érzékeny veszteséget, rombadönti egész évi fáradozásának eredményét, ezenkívül nemzetgazdasági szempontból sem hagyandó a veszteség figyelmen kívül.

Fontos továbbá — különösen a kisebb gazdákra nézve — az, hogy a cséplésre váró gabonájukat a lehetőség szerint úgy és olyan helyen rakják össze, hogy az ott elhaladó cséplőgépek által könnyen megközelíthető legyen, ezáltal elésnek az évente előforduló oly irányú panaszok, hogy egyes cséplőgépek elhaladtak az uttól kissé távolabb összerakott gabona mellett anélkül hogy annak cséplését vállalták és elvégezték volna.

III. Cséplés: Csak olyan cséplőgéppel szabad csépleni, melynek tüzelő és szikrafogó szerkezete a tűzbiztonsági követelményeknek minden tekintetben megfelel. A cséplőgépet csak vizsgázott gépész kezelheti.

A gőzcséplőgépeknek akként kell szerkesztve lenni, hogy a kihulló salak vízbe kerüljön, azon esetben, ha a cséplőt benzin, petroleum, stb. hajtja, a robbanó anyagok tartására és használatára nézve fennálló szabályokat kell a legszigorúbban betartani.

Erősebb szél idejében a cséplőgép működése szüneteltetendő. (44.200—1924. B. M. sz. rend. 13. §.)

IV. A szemvesztesség elkerülése céljából figyelmeztetem a cséplőgép tulajdonosokat, hogy a netán javításra szoruló cséplőgépeket, úgy a maguk, mint a nagy közérdek szempontjából megfelelően készítsék elő és a cséplés megkezdése előtt a járás főszolgabírójától a használhatósági engedélyt szerezzék meg, — ilyen engedély nélkül a cséplőgép nem dolgozhat, a munkából kivonható. Azt, hogy a tulajdonos a szóbanlevő használhatósági engedélyt beszerezte-e, a - m. kir. csendőrséggel és a községi mezőőrökkel is ellenőriztetni fogom. A cséplés alatt pedig a cséplőgépeket kezeljék szakszerűen és gondosan annál is inkább, mert a csépellető gazdával szemben felelősséggel, a mulasztásokkal okozott kárért pedig kártérítéssel tartoznak. Ha a gép rossz állapota, hanyag, vagy szakszerűtlen kezelése, a munka túlzott siettetése, vagy bármely más, a cséplővállalkozó vétkes gondatlanságából eredő ok állapotatának meg, a bércséplővállalkozók tartoznak az okozott kárt megtéríteni.

A nagyobb (2 százalékot meghaladó) szemvesztesség folytán előállott kár a F. M. 83.303—1923. XII. B. számú rendelete szerint szakértő által mindenkor megállapítható.

Kellő nyomattal kívánom felhívni az arató és cséplő munkásokat, igyekezzenek a már küszöbön álló aratási és cséplési munkálatokban elhelyezkedni, munkásigazolvány felmutatása mellett a hatóság előtt leszerződni, ezzel a maguk és családjuk téli élelmét a lehetőség szerint biztosítani. A munkától alapos ok nélkül tartózkodókkal és rendbontókkal szemben megfelelően fogok eljárni.

Gyoma, 1932. július hó 9.

Dr. PÁLKA PÁL
főszolgabíró.

A nagylaposi uradalomban kitűnő friss juhturó kgr. 1.40 és gomolya 1.20 fillérért állandóan kapható.

Rádió műsor.

július 10—16-ig.

Állandó műsor hétköznapokon:

9.30 Hírek.
11.10 Vizjelzés.
12.00 Déli harangszó.
12.25 Hírek.
1.00 Idő—időjárás—vizállás.
2.45 Hírek, árfolyamok.
4.45 Idő—időjárás—vizállás—hírek.

Vasárnap, július 10.

9: Hírek, kozmetika
10: Hgyházi zene és szentbeszéd
11.15: Ev. istentisztelet
utána idő, időjárás és vizállás majd zenekari hangv.
2: Gramofon
3: Gyümölcsfák termésének ritkítása
3.45: Hangv. utána időjárás, időjelzés
5: Gazdaadósságok
5.30: Hegedűest
6.25: Állatkert
6.50: Jazz zenekar
8: Sport és lóversenyeredm.
8.20: Operaházi zenekar
9.50: Időjelzés, sport és lóversenyeredm. majd cigányzene.

Hétfő, július 11.

9.15: Szalonzene
12.05: Hangv.
4: Magyar katonák
5: Felolvasás
5.30: Cigányzene
6.45: Novella
7.15: Dalok
8.15: Katonazene
10: Hangv. utána cigányzene

Kedd, július 12.

9.15: Hangv.
11.15: Ifjúsági félóra
12.05: Cigányzene
4: Gyermekdalok
5: Előadás
5.30: Postászene
6.45: Az ujság és rovatai
7.15: Nagy Margit dalestje
7.45: Szalonzene
8.45: Színműelőadás. A dolovai nábob leánya

10.10: Idő, időjárás, hírek. Utána szalon és jazz-zene. Majd cigányzene.

Szerda, július 13.

9.15: Katonazene
12.05: Zenekari hangv.
4: Előadás
5: Gramofon
6.30: Novellák
7: Magyar nótáest
8.15: Kútügyi negyedóra
8.30: Hangv.
10: Idő, időjárás, hírek, utána cigányzene

Csütörtök, július 14.

9.15: Házi kvintett hangv.
11.15: Ifjúsági félóra
12.05: Szalonzene
4: Előadás
5: Előadás
5.25: Magyar nóták zongorán
6: Zágon István előadása
6.30: Másfélóra könnyűzene
8: Felolvasás
8.30: A Rádióélet rejtvény hangv.
10: Idő, időjárás, hírek, utána jazzzene

Péntek, július 15.

9.15: Honvédzene
12.05: Hangv.
4: Novellák
5: Zongora hangv.
5.25: Előadás
5.50: Cigányzene
7.10: Gramofon
8.15: Előadás
8.30: Vigjáték előadás. Nem élhetek muzikaszó nélkül. Utána idő, időjárás, hírek majd cigányzene.

Szombat, július 16.

9.15: Gramofon
11.15: Ifjúsági félóra
12.05: Szalonzene
4: Gyermek játszóóra
5: A Kisfaludi Társaság irodalmi délutánja
6: Katonai indulók
7: Mit üzen a Rádió
8: Magyar operett est
9.15: Idő, időjárás, hírek
11: Cigányzene

VASUTI MENETREND 1932. május hó 22-től.

gyors	gyors	gyors	gyors
6:15	9:00	13:32	17:00
11:06	11:57	18:07	19:59
6:38	11:14	12:02	18:15
7:31	12:09	12:40	19:10
13:32	17:00	20:50	i
2:10	é	2:35	i
3:38	é	3:38	é
5:00	10:45	11:45	19:10
0:32	6:02	8:52	14:28
0:17	5:52	8:51	14:20
23:15	5:00	8:14	13:26
7:24	11:47	16:41	21:56
6:53	11:16	16:10	21:25
6:48	11:11	16:05	21:20
6:15	10:38	15:32	20:42
6:13	10:37	15:31	20:37
5:53	10:17	15:11	20:17
4:05	8:20	13:24	18:24
8:30	15:20	18:42	é
5:30	13:45	17:08	é
2:39	13:37	15:36	é
1:49	12:30	14:30	i

Nyomtatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: ifj. WAGNER MÁRTON.